

II.

Naar aanleiding van dit onderwerp nog een laatste opmerking

Het verschijnsel komt, indien men er op let, tamelijk veelvuldig voor.

Onder de gevallen, die ik waarnam was *geen enkele* lijder aan chronisch hoesten. Het waren lijders van beiderlei geslacht met de meest uiteenlopende maagdarmlachten. Vaak de meest onschuldige klachten trof ik aan. Ik ben dan ook niet in staat er eenige diagnostische of prognostische beteekenis omtrent een of andere buikaandoening aan toe te kennen.

In lijnrechte tegenstelling hiermede vond MIRALLIE vaak een vergroote lever, soms ook een groote milt en trof hij ze bijna allen aan bij alcoholisten!

Hij verklaart het verschijnsel op deze wijze: het zijn verwijde takjes der venae diaphragmaticae sup. et inf. die rijkelijk anastomosen met elkander vormen. De venae diaphragm. sup. staan in verbinding met de aderen aan den oesophagus, terwijl de venae diaphragm. infer. met de ven. caronar. ventriculi samen een systeem „porto-cave inférieure” vormen. Vandaar dat volgens zijn meening deze uitgezette venae een vroeg symptoom van beteekenis zijn van stuwung in het poortadergebied.

Rotterdam, 25 Juli 1921.

F. A. SCHALY.

POGING TOT WERVING VAN JONGE ARTSEN.

Het leven idealistisch beschouwen, mij dunkt, dit moet een bron van kracht zijn, om veel moeilijkheden te overwinnen en om veel in zijn leven te bereiken. Wie echter zijn idealisme als richtsnoer voor zijn daden aanwendt, en dit niet door een practisch inzicht en gezond verstand in de goede banen houdt, zal groot gevaar loopen, van zijn idealen maar weinig te bereiken.

Zóó de jonge arts bij het uitzoeken van zijn toekomstig ambt, en evenzoo de oudere arts, die aan de jongere voorlichting geeft, slechts gebaseerd op zeer prijzenswaardig idealistisch inzicht, en verder, weinig of niets.

Daar wordt den jongeren arts een slechte dienst mee bewezen. Zoo beschouw ik het stuk van VAN GENDEREN STORT in het *Tijdschrift* van 16 Juli l.l. Met hoogdravend geschrijf wint men zeker geen zieltjes en zeker geen goede krachten. Waar de jonge arts wél mee gediend zou zijn, is een onpartijdige schets over toestanden, werkring, enz..

Dat de toestanden in Indië zoo ingewikkeld zijn, dat er niet een korte schets over te geven is, komt mij ongerijmd voor.

„Behandeling van mannen, vrouwen en kinderen”, schrijft van GENDEREN STORT, de werkring van den militairen dokter aangevende. Nu ja, dat kan men zich wel voorstellen, dat ligt wel voor de hand.

Den geachten schrijver zou het te ver voeren om de oorzaken van het tekort aan medici bij het leger in Indië te behandelen. Wel jammer, zulk een behandeling heeft naar het mij voorkomt juist veel reden van bestaan, met bijvoeging of die oorzaken, die het tekort deden ontstaan, zijn gewijzigd.

Mogelijk kan menig lezer het zijne hierover toevoegen en aldus den jongen arts veelzijdige, uit ervaring, ontstane lectuur verschaffen.

Want een eenzijdig stuk met verheven stijl is niet voldoende.

Wageningen, 26 Juli 1921.

M. A. DE JONGH.